

РЕШЕНИЕ

№ 942

гр. София, 14.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 74 състав,
в публично заседание на 06.02.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Младен Семов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова, като разгледа дело номер **190** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ вр. чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на г-жа П. И. К., гр. С., против Решение № 2153-21-290/30 на директора на ТП на НОИ С. – град, с което е оставена без уважение подадена от нея жалба срещу Разпореждане № [ЕГН]/248 от 29.11.2019г., издадено от длъжностно лице по пенсионно осигуряване с което е отказано да и бъде отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Твърди се незаконосъобразност на оспорваният акт, оспорват се констатациите, свързани с незачетеният и трудов стаж. Искане за отмяната му.

Ответната страна – ръководителя на ТП на НОИ С.-град, изразява становище за неоснователност на жалбата, с аргументи, аналогични с изразените в оспорваният акт и в частност – обосновава липсата на основание за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст на жалбоподателката.

По делото се установява, видно от данните по преписката и представените от страните документи, че:

Със заявление от 19.10.2018г. П. К. е поискала отпускане на лична пенсия за ОСВ съгласно чл.68 ал.1-2 от КСО, като е посочила, че в срок до един месец ще представи трудова книжка и удостоверение УП-2 за осигурителен стаж и доход.

С писмо от 22.10.2018г. пенсионния орган е изискал извършване проверка на стажа на заявителката от 01.11.2011г. до 31.12.2011г. и от 01.02.2012г. до 30.06.2012г.,

като в резултат е издадена служебна бележка за стаж и доход на самоосигуряващо се лице за периода 01.11.2011г. до 31.12.2011г., а за стажа от 2012г. е указано, че липсват данни за внесени осигурителни вноски, поради което и същият не се зачита за осигурителен стаж.

С писмо от 03.12.2018г. в ТП на НОИ, жалбоподателката е представила 8бр. удостоверения обр. УП-2 издадени от ГЦБСБ и 2бр. обр. УП-3 на длъжността „генерален секретар“ в ГЦБСБ.

В рамките на производството, пенсионният орган е изискал извършване проверка на стажа в СП „Ученически столове“ за периода от 22.09.1986г. до 02.12.1993, както и от ЕТ „А1 Интерменю 51 Ф-Асен Чаушев“ за периода 01.03.1990-31.12.1999г. и от СГЦБСБ за периода от 01.03.1990 – 31.12.2014г. Проверката е приключила с КП от 20.03.2019г. от който се установява, че: за периода от 22.09.1986-02.12.1993г. от СП „Ученически столове“ има предадени ведомости в отдел „Осигурителен архив“ на НОИ, въз основа на който за този период от ТП на НОИ-К. е издадено удостоверение УП-13 за осигурителен стаж; за периода от 01.03.1990-31.12.1999г. в ЕТ „А1 Интерменю 51 Ф-Асен Чаушев“ е заверена осигурителна книжка като лице, работещо по трудов договор; за периодите от 01.03.1990 – 31.12.1999г. и от 01.01.2000 - 31.12.2014г., от СГЦБСБ са представени трудови договор от 01.03.1990г., от 01.01.2000г., както и ведомости за начислени и изплатени трудови възнаграждения;

Посочените трудови договори не са кредитирани в рамките на административното производство и с процесно оспорваният акт, тъй като:

Трудовият договор от 01.03.1990г. е изготвен на бланка в която липса посочване на основание за сключването му, такова липсва в договора изобщо. В договора е вписан номер на лична карта на П. К. с дата от 1991г., като въпросният документ за самоличност е въведен в Република България през 1999г. Успоредно с това в бланката на трудовият договор присъства абривиатурата на НАП, която е създадена със Закона за НАП и функционира от 01.01.2006г. Тези несъответствие са констатирани и при трудовият договор от 01.01.2000г. със същия работодател.

Относно представените ведомости за трудови възнаграждения от СГЦБСБ за периода от 01.03.1990г. до 31.12.2014г. са установени несъответствия като е налице преправено възнаграждение за периода м.10 и м.11 1994г. и 1995г., несъответствие в размера на вноските за фондовете за ДОО и ПКБ, което сочи, че определените проценти са върху по-нисък размер на възнагражденията, а вписаните размери за периода от 2000г.-2014г. надвишават значително размера на осигурителния доход, деклариран в регистъра на осигурените лица. В този смисъл издадените удостоверения УП-2 от посоченият работодател не са взети предвид. Прието е, че договорите са антидатирани и са налице индиции за тяхната неистинност.

На 17.01.2019г. жалбоподателката е представила два бр. заверени осигурителни книжки издадени на 11.12.2018г., като дубликат за стаж по трудов договор с ЕТ „А1 Интерменю 51 Ф-Асен Чаушев“ за периода 01.03.1990-31.12.1999г., като за доказване на този стаж е представена и трудова книжка № 117/21.09.1974, на стр.22-23 от която е вписан и заверен стажа.

Относно представеният дубликат на осигурителна книжка, пенсионният орган е изискал проверка на осигурителния стаж за посоченият период. Установено е, че трудовият договор с ЕТ „А1 Интерменю 51 Ф-Асен Чаушев“, съдържа несъответствия идентични с договора сключен със СГЦБСБ, като договора е изготвен на бланка с

абривиатурата на НАП, която агенция е създадена доста по-късно във времето, вписан е номер на лична карта, документ за самоличност въведен доста по-късно във времето. Заповедта за прекратяване на договора от 31.12.1999г. е издадена на бланка от 2000г. и за друга длъжност – „генерален секретар“, а не „директор хранене“, която е била отразена в трудовия договор. Във ведомостите за периода от м.03.1990-1995г. са установени несъответствия в процентните вноски за фонд ПКБ и са вписани брутни възнаграждения в размер надвишаващ значително минималната работна заплата в страната. Книгата за ведомости за периода от 01.1997-м.12.1999г. е съставена от ксерокопирана стара бланка на ведомостите, като при извършена проверка в Р. е установена липса на данни за осигурителен стаж, осигурителен доход и внесени осигурителни вноски от ЕТ. Прието е, че е налице обосновано съмнение за съставяне на документи с невярно съдържание с цел придобиване на осигурителни права и облагодетелстване на фонд ДОО.С оглед липсата на издадена през 1990г. осигурителна книжка е прието и, че неоснователно са издадени и заверени дубликати на осигурителна книжка и като нередовни заверките са били анулирани. Установено е още, че на стр. 22-23 от представената оригинална трудова книжка от 1974г. е писан трудов стаж за периода 01.03.1990г. – 31.12.1999г. и направена заверка от ЕТ „А1 Интермену 51 Ф-Асен Чаушев“, подпечатана с печата на дружеството, положен в осигурителната книжка от 2018г.

На жалбоподателката не е зачетен и стаж в ММЦ П. за времето от 24.04.1978г. – 30.09.1978 на длъжност „щандистка“ и в ЦДГ за периода от 15.06.1982г. до 31.07.1982г., тъй като същият не е надлежно заверен в трудовата книжка от 1974г., съгласно чл.6 ал.2 от Наредбата за трудовите книжки и трудовия стаж.

Впоследствие, на 15.02.2019г. П. К. е представила и удостоверения УП-2 от СГЦБСБ за осигурителен стаж от 01.03.1990г. – 31.12.2018г., по отношение на което пенсионните органи са установили, че липсва посочено име на длъжността и без да са анулирани предходно издадените удостоверения.

По искане на жалбоподателката по делото е допусната и назначена съдебно-счетоводна експертиза, като видно от заключението на вещото лице се установява:

„Посоченият размер на трудовото възнаграждение в трудова книжка серия А №145007/издадена на 01.03.1990г. от ГЦБСБ за периода от 01.03.1990г. – 31.12.1999г. не съответства на размера на посочените възнаграждения във ведомостите за заплати. В периода от м.11.1994г. до края на 1996г. в същите има поправки, добавяни са цифри като по този начин е увеличаван размера на брутно възнаграждение, няма допълнителни начисления за трудов стаж. Има правени начисления за ДОО в размер на 35% и ПКБ – 7%, независимо от факта, че през 1990г. и 1991г. размера на вноските е съответно 0,5% и 3,5%, като същите по размер не съответстват на посоченото брутно трудово възнаграждение.

Посоченият размер на трудово възнаграждение в трудова книжка серия А № 145007 за периода 01.01.2000г.-31.12.2014г. съответства на размера, посочен във ведомостите за заплати и приложените заповеди, издадени на основание чл.118 ал.3 от КТ, но същият не съответства на данните, подавани с декларация № 1 и № 6 в НАП.

Посоченият размер на трудовото възнаграждение в трудова книжка серия А №145007 за периода от 01.01.2015г.-31.10.2018г. съответства на размера на възнагражденията, които са посочени във ведомостите за заплати и за данните, които са били подавани с декларации № 1 и № 6 в НАП.“

Успоредно с това и при анализ на документите по делото, на вторият поставен въпрос, нещата лице е отговорило, че законният и трудов стаж от 1990г. до 18.10.2018г., като се приеме, че документите са редовни и законосъобразно водени и се отчетат подавани декларации № 1 и № 6 от работодателя ГЦБСБ след 2000г. би възлизал на 28години, 9месеца и 11дни.

На тази база съдът приема от правна страна:

Съгласно чл. 347 от КТ - трудовата книжка е официален удостоверителен документ за вписаните в нея обстоятелства, свързани с трудовата дейност на работника или служителя.

Материалната доказателствена сила на официалния свидетелстващ документ обвързва пенсионния орган, досежно удостоверените в нея факти. Съгласно чл. 40. ал.1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, Осигурителният стаж се установява с данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО, с трудови, служебни, осигурителни книжки и с документ по утвърден образец.

От трайната практика на ВАС, следва, че „Съгласно нормата на чл. 40, ал. 1 от НПОС осигурителният стаж се установява с трудови, служебни и осигурителни книжки, с документ по утвърден образец, издаден от осигурителя и с данните по чл. 5, ал. 4 от КСО, а според ал. 3 на същия член, документите по ал. 1 се издават въз основа на изплащателните ведомости, други разходооправдателни документи и договори за възлагане на труд. Следователно първичният документ, в който се съдържат данните за осигурителния стаж на лицето, са изплащателните ведомости, а трудовите, служебни и осигурителни книжки са вторичен документ, който отразява вече направените записвания в изплащателните ведомости, и затова записванията в книжката (от посочения вид) трябва да съответстват на записванията в изплащателните ведомости. При несъответствие между записванията в изплащателните ведомости от една страна, а от друга - в трудовата, служебна или осигурителна книжка на лицето за един и същи период, меродавно е записването в изплащателните ведомости, а не обратното./ Решение № 8216 от 25.06.2020 г. на ВАС по адм. д. № 8922/2019 г.,виж Решение № 10760 от 10.07.2019 г. на ВАС по адм. д. № 106/2019 г./.

Следвайки посочената линия на разсъждение и без да навлиза в преценката за евентуално противоречие между трудова книжка и ведомости за заплати по периоди, настоящият състав държи да подчертае, че основанието за възникване на трудово-осигурителни правоотношения между работник/служител и работодател и органите по обществено осигуряване е наличието на трудово правоотношение, обективизирано в трудов договор. Едва след сключването му възникват задълженията за редовно водене на трудова книжка, осигурителна книжка, ведомости за възнаграждение и прочее. Като се вземе предвид още датата на постъпване на работа, т.е. началният момент на изпълнение на трудовият договор-задължителен реквизит на трудовата книжка, през всички обстоятелства свързани с изменението в трудовият договор, които следва да бъдат отразени в трудовата книжка, до неговото прекратяване. Нещо повече – записванията в трудовата книжка са резултат от дейността на работодателя върху като служителя няма как да влияе пряко, а може само да оспорва, докато съдържанието на трудовият договор е това, което той определя с волята си и отразява неговата бъдеща трудова обвързаност.

В процесният казус жалбоподателката не сочи липса на трудови договори за периода на претендираният стаж, напротив – такива са представени и надлежно анализирани в

рамките на административното производство и същата очевидно иска да установи чрез тях наличието на валидно трудово правоотношение през съответните периоди, с произтичащите от това последици.

В този смисъл и на първо място, правилно органите по пенсионно осигуряване са отказали да кредитират договорите с СГЦБСБ и ЕТ „А1 Интерменю 51 Ф-Асен Чаушев“. Посочването на обективно невъзможни за времето на съставянето на договорите индивидуализиращи данни – като лична карта на лицето, посочването на несъществуващи по време държавни структури като НАП, както и липсата на посочено правно основание в самите договори, несъмнено налагат извода за наличие на ясна индикация във връзка с тяхното антидатиране и неистинност.

Оттам нататък правилно и органите по приходите са отказали да кредитират от една страна ведомостите за възнаграждения, с оглед установените в тях задрасквания, поправяния и отразяване на данни, обективно и нормативно неотнормирани към конкретните периоди, несъответствие между отразените във ведомостите обстоятелства и декларираното в регистъра на осигурените лица, а от друга страна - и самите трудови книжки и представените удостоверения УП-2 с оглед съдържанието им и реда на тяхното водене. Особено впечатление в тази връзка прави и констатираното полагане на печата на работодателя, валиден през 2018г. в трудовата книжка на жалбоподателката от 1974г., досежно вписването за стажа в периода 01.03.1990-31.12.1999г.

Пак в този смисъл и съобразно практиката на ВАС посочена по-горе правилно е установено и прието, че посоченият в трудовата книжка от 01.03.1990г., размер на възнагражденията за периода 01.03.1990г. – 31.12.1999г. не съответства на размера посочен във ведомостите за заплати. Извод, потвърден и от вещото лице в заключението му по съдебно-счетоводната експертиза по делото.

Не по-малко съществен е извода обаче, че и самите ведомости за заплати не могат да бъдат изцяло кредитирани с оглед констатираните - задрасквания, поправяния и отразяване на данни, обективно и нормативно неотнормирани към конкретните периоди, несъответствие между отразените във ведомостите обстоятелства и декларираното в регистъра на осигурените лица

Пак от практиката на ВАС следва, че „...издаденият документ за установяване на осигурителния стаж има доказателствена сила, само когато се основава на данните от ведомости за заплати, други разходооправдателни документи и договори за възлагане на труд“/виж Решение № 5269 от 01.06.2022г. по адм.дело № 12144 по описа на ВАС за 2021г./. В този смисъл и с оглед всички констатирани несъответствия, следва да се приеме, че правилно е отказано зачитането на осигурителен стаж и като следствие правилно е установено и липсата на факти от хипотезата на чл. 68 ал.1-2 от КСО.

В допълнение на тази част следва да се посочи още, че само по себе си обстоятелството, че в Р. липсват данни за осигурителен стаж и доход нито от СГЦБСБ ,нито от ЕТ „А 51 Интерменю 51 Ф-Асен Чаушев“, само по себе си не може да доведе до извод за липсата на такъв стаж. Посоченото обстоятелство обаче, в съвкупност с установените обстоятелства по спора може да се приеме като косвено доказателство, подкрепящо цялостната обосновка за липсата на изискуем стаж от страна на жалбоподателката.

На следващо място, правилно не е зачетен и трудовият стаж при работодателя ММЦ П. за времето от 24.04.1978 до 30.09.1978 вписан на стр.2 и 13 от ТК от 1974 на

жалбоподателката, тъй като същият не е надлежно заверен с печат на работодателя, както и стажа в ЦДГ 170, вписан на стр. 16 и 17 в същата ТК, за периода от 15.06.1982г. до 31-07.1982г. , тъй като стажа не е заверен с необходимият правоъгълен печат, изписване цифром и словом на периода с подпис на ръководител и отговорен счетоводител и печат на учреждението. Така липсващите реквизити са обект на регламентация в чл.8 от Наредбата за трудовите книжки, одобрена с ПМС № 149/20.03.1953 г. и т. 6, б. "в" и т.8 от Инструкция № 2492 за реда и начина за издаване на документи за трудов стаж, издадена от МФ, Комитета по труда и работната заплата и ЦС на профсъюзите, в сила от 29.12.1967 г., обн., ДВ бр. 20/12.03.1968 г. При несъмнената установеност на посоченото обстоятелство, следва да се приеме, че трудовата книжка не е редовно оформена, поради което и няма равностойна доказателствена стойност на останалите способности за установяване на трудов/осигурителен стаж, предвидени с чл. 40, ал. 1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС)“, нито съответната материална, обвързваща, доказателствена сила и противопоставимост.

Пак от практиката на ВАС следва, че „Редовно оформената трудова книжка има равностойна доказателствена стойност на останалите способности за установяване на трудов/осигурителен стаж, предвидени с чл. 40, ал. 1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС)“./виж Решение № 5433 от 7.06.2022 г. на ВАС по адм. д. № 126/2022 г./ В настоящият казус жалбоподателката не представя равностойни документи такива, каквито законодателят допуска в хипотезата на чл.40 ал.1 от Наредбата.

Следва да се посочи, че правилно административния орган е установил, че изискването за редовно водене на трудовата книжка, нормативно приложимо към всеки отделен период, не е спазено, потвърждение за което се открива както от представената по делото експертиза, така и от зрителното възприятие върху наличните по преписката данни. В този смисъл не може да се приеме, че органите по пенсионното осигуряване следва да се считат обвързани от представената трудова книжка.

Без излишно отклонение, но като допълнителен аргумент следва да се посочи, че видно от приетото и неоспорено заключение на вещото лице по допуснатата съдебно-счетоводна експертиза, дори при редовно водене на документите и ако се отчетат подавани декларации № 1 и № 6 от работодателя ГЦБСБ след 2000г., целият стаж на жалбоподателката би възлизал на 28години, 9месеца и 11дни. Т.е. същият отново не би бил достатъчен за придобиване право на пенсия. Една подобна алтернативна линия на разсъждение би имала обаче отношение само и единствено към онази част от мотивите на административния акт, която определя наличният стаж на жалбоподателката към момента, които мотиви обаче не формират самостоятелно правно действие и не пораждат последици, каквито следват от разпоредителната част на акта. И в този смисъл тези мотиви са необвързващи страната, като при представяне на допълнителни документи при повторно заявление от нейна страна – същите могат да бъдат предмет на ревизия във фазата на административното производство.

Успоредно с това на настоящият състав е служебно известно, че във връзка с представените в производството документи е образувано досъдебно производство № 15100/2022по описа на ОЗРУ-СДВР, пр.пр. № 49118/2021г. по описа на СРП. При изготвяне на настоящият окончателен съдебен акт съдът не намира основание за

отмяна на хода по същество и спиране на производството, доколкото за съдът, с оглед всички горепосочени данни не е налице съмнение относно липсата на предпоставки за възникване на право на пенсия, така, както е заявено от жалбоподателката, поради което и очерталият се изход от спора не предполага риск за получаване на недължими пенсионни плащания.

Следва да се отбележи още, че действащото законодателство предвижда и специален, нарочен ред за установяване на трудов и осигурителен стаж, като същият е детайлно разписан в Закона за установяване на трудов и осигурителен стаж по съдебен ред. В този смисъл правата на жалбоподателката не се преклудират, а са налице редица способности да бъде доказан и установен съществуващият реално осигурителен стаж – с всички законово допустими способности.

Паралелно с това, жалбоподателката разполага и с възможността да подаде последващо заявление за отпускане на пенсия в рамките на което при представяне на годни да установят наличието на стаж документи и при проверка от страна на органите по пенсионно осигуряване установяваща наличието на такъв, същата да може да се възползва от правото си на пенсиониране.

Такова, към настоящият момент не се доказва от страна на жалбоподателката, като съдът намира изводите на административният орган за правилни и обосновани. При формирането им и в рамките на административното производство не са допуснати нарушения на административно-производствените правила, като акта е постановен от компетентен орган в изискуемата форма и съдържание.

С оглед изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от Административно-процесуалния кодекс, Съдът,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на П. И. К., гр. С., против Решение № 2153-21-290/30 на директора на ТП на НОИ С. – град.

ОСЪЖДА П. И. К., [населено място], [жк], [жилищен адрес] да заплати на ТП на НОИ С.-град сумата от 150 лв., юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България в четиринадесетдневен срок от съобщаването му на страните.

Препис от решението да се изпрати на страните.

Съдия: